

پروژەردا کردنی منداڵەکانمان بە خەشەویستی بە کوردستان. . رزە شوان

کوردستان لە ئێوەپەیی باکووریوە بە ئێوەپەیی باشووری، لە ئێوەپەیی
ڕۆژەپەتیوە بە ئێوەپەیی ڕۆژئاوای، بە زووی و ئاسمانیوە، بە
شاخ و گرد و دۆڵ و دشتیوە، بە ئاو و رووبار و هەوا و
سامانیوە، بە دارستان و باخ و چەم و گوڵ و گوڵزاریوە، بە
دیھات و شارانیوە. . نیشتمانی پیرز و شیرین و جوانی
ئەمەیی کوردە. جەیی هەزاران ساڵی باب و باپیرانمان لە ژیان
و لە مردن، لە ژیان و لە مردن.

کوردستان ماڵی گەورەیی هەموومانە. دایک و باوکمان، خوشک و
برامان. کەس و کارمان. کوردستان سەما و گلەنەکانی
چاوکانمان. هەناس و دۆڵ و دڕوونمان. کوردستان گروپی
خوێمان. کوردستان مەژوو و جوگرافیا و ناسناممان.
رابردوو و ئێمە و داھاتوومان. کوردستان هەموو شتەکان.
سەز و خەشەویستیمان بە کوردستان بە سنوور و لە قووڵایی
دڕوونمان. کوردستان. بەی ناوی کوردستان، جوانترین و شەیی
لە لامان، بەتە وێردی شیرینی هەمیشەیی سەر زارمان. بوون و
ژیانمان، بەبە کوردستان هیچ واتایەکی نییە.

کوردستان گەر تەنەبی تەیرەکم بە ئاسمان
بە ناوی تەیی پیرز سەر بەندەم لە ناو جیھان
خەشەویستیمان بە کوردستانی جوانمان، خەشەویستیەکی رەمەکی،
بە زگماکییە لە گەڵ لە دایکبوونماندا لە دایکبوو. تەکەیی هەست
و وێژدان و خەڵکە سوورەکانی خوێنمان بوو. هەر وەک ئێوەیی
بەماوە بەت و لە دایکان و باوکانمانوە بەمان ماوەتەو.
شاعیری گەورەیی گەڵەکەمان (عەبدوڵلەها گەرانی) دەت:

کوردستان: جەگامی جەیی هەزار ساڵەم
پروژەردەیی ئێمە دۆڵ و سەر لووتکە و یاڵەم
عەشقی تە، ئێی دایکی خەم و هاوخواڵەم
هەر لە پشەتی باوکە چوووە خوێنەم
ئەشچەتە هەڵەوێنی کوو و کووێزە
تا تاقە کورد مابە لە چیا ی بەرزە
کوردستان زەری پە بەخشیوین. پەویستە ئێمەش بە ئێمە کەین و

رځ و گیانمانی په بډڅشین، راسته ک ژیان شیرین و بډڅرځ،
بډډام کوردستان شیرینتر و بډڅرځتر.

(ئفلاتوون) دډډت: "هیچ څه وښتییځ، ناگات
څه وښتی نیشتمان"

(بومارش) ش دډډت: "جوانه که مرقف له په ښاوی
نیشتمان که یدا بمرته، بډډام له و جوانتر ئو وډ که له
په ښاوی ئم نیشتمان دا بژیت"

څه وښتیمان به کوردستان، تنیا به قسای روت و به بډډن و
دروشمی بریق دار گوزارشتی له ناکرته، بډډکو په وښت به دسزی و
به کاری کرداری و به خزمه تکردن و هاو بښت بوونمان به کوردستان،
به ناماد بوونمان به به رخودانی و به څینی رځ و گیانمان له
په ښاوی پارستن و به رگریکردن له کوردستان، دسزی و څه وښتیمان
و ئمکداریمان به کوردستان بسلم نین.

چن څه وښتی کوردستانمان له د روونی مندا ډکانمان بډ وډنن؟
په وښت هر له مندا ډییو، مندا ډکانمان به څه وښتی به
کوردستان، به دروستی گش و په روډردیان بکین و رایان به نین.
چونکه ئم مندا ډانی ئم ډمان، هیوای داهاتووی کوردستان،
ئم مانن که د بن به که ټکه شران و ش ټټ سوارانی م یدانی
کوردای تی و م ردای تی، مندا ډانی ئم ډمان له سب ین دا د بن
س رکرد و د س ټا تدار و بډو و بډر و ف رمان بډر و به یار دډر،
همو و کاروبار کی کوردستان به و د بډن.

لم په ډوانگ و، په روډرد کردنی مندا ډکانمان به څه وښتی و
هاو بښت بوون به کوردستان ئرکه کی زډر ه ستیار و چار نووساز،
بډام په وښترین و پیر زترین ئرکی ئست ډموو لای کمان:
څه زن، قوتا بخانه، مام ستایان، نووس ران و شاعیران،
هون رماندان، کم ډگا، میدیا و راگ یانندن کان، رځ خراو ځانی
مندا ډان، هر څه مځر و هیواخواز کی داهاتووی کی گشت و
شیاوتر به کورد و کوردستان.

بگومان به رزترین و گرنگترین و پیر زترین نامانجی په روډرد کردن
و ف رکردن و ناماد کردن و راه ډنای و ئاراس کردن
مندا ډکانمان، به ئم م و به داهاتوویان، څه وښتی و
شیرینکردنی هاو بښت بوونیا نه به کوردستانی نیشتمان،
ئم هیوا و نامانجش به شو و ر ټک نای ته دی، پشوودر ژی و
هاوکاری همو و لای کمانی د و، به تایب تیش هاوکاری له نوان
څه زن و قوتا بخانه دا، چونکه ئم دوو لای نه پشکی شری ئرک و
به رپرستیان له په روډرد کردنی مندا ډکانمان هم ی.

قوتابخانه تپواوکری پپروردی مای و و دتوانت زیاتر و دروستر گشش پپروردکردنی منداکانمان بدات. زیاتریش خششیستی و هاوبستبوون پپوردستان ل هـش و دپروونی منداکانماندا پپوشت.

گلل رگا و ششوازی جیاواز هـن، ک دتوانین پ هـیانپ و سز و پپرش و هـست و خششیستی و هاوبستبوون پپوردستان ل دپروونی منداکانماندا پپوشتین و شیرینیان بکین. پپورتی و پ چپ ئمان پششکن ل و رگا و ششوازان:

۱- هـر ل منداپپو پ ششوازیکی ئاسان و پپتی تپمانیان، هـست و خششیستی و هاوبستبوون پپوردستان ل دپروونی منداکانماندا پپوشتین و شیرین بکین.

۲- رشبیری منداان، رپپیکی گرنگی ل خوششیستی و هاوبستبوونی منداان پپوردستان هـپ. پپرحی دسزی و ئپپکداری زاخوی هـش و دپروونیان ددات.

۳- پپ مژوو و جوگرافیا و کولتوور و ششششکانی گللکمان و پپ ژایاننامی سـرکرد و تپککشش دسزکانی گللکمان، لپپاوان و ژانمان ئاشنایان بکین.

۴- پپ گشت و گپان و ئاشانابوون، بیان پپین پپپیرانگاکان و هاویندهوارکان و شوپندوار دپپیندکانمان، پپیان پپپین ئپم شوپنان پپششکن لپپوردستانی نیشتمان.

۵- نپک هـر مامستای وانپ پپروردی نیشتمانی، پپوشت مامستاکانی وانپکانی کش (زمانی کوردی، مژوو، جوگرافیا، زانیاری، بیرکاری، پپروردی هـونری، پپروردی وپزشی) دتوانن بابتی وانپکانیان پپ خششیستی و هاوبستبوون پپوردستان گرپپدن. پپ تایپتیش وانپ کوردی و پپروردی هـونری و وپزشی.

۶- سروود و شپعر نیشتمانپپکانمان لپپ قوتابخانه بندپپتیپکاندا، رپپکی زپر گرنگ و کاریگپریان هـپ، لپپ شیرین کردنی خششیستی و هاوبستبوونی قوتابیان پپوردستان. شاعیرانی کپن و نوپمان، پپ تایپتیش شاعیرانی بواری ئدپپ منداان، پپ دپیان سروود و شپعریان دپباری جوانی و خششیستی کوردستان نووسیون، پپوشت پپرتووکخانپپکانی قوتابخانهکان، پپ پپرتووک شپعری ناسک و شیرینی شاعیر ناسراوپکانمان دپپمپند بکپن و هانی قوتابپپکانیان پپدن پپ خوپندپپ و لپپرکردنیان و وتنیان لپپ کاتی ریزبوون و هـششکردنی ئپای پپپزی کوردستانمان.

۷- پپوشت هـر ل منداپپو خششیستی و رپپزی پپشمپرگپکانی کوردستانمان لپپ دپروونی منداکانماندا

بـوـنـنـ، کـ بـ ئـوـپـی قـارـمـانـتی و گیـانـبـخـشـینـو
بـرگـری لـ سنوورـکانـی خـاکـی پـیرـزی کوردستانمان دـکـن و بـرـپـچـی
هـشـکانـی نـیاران و داگیرکـرانی کوردستان دـدـنـو، بـ جوانیشی
دـزانـین گـر پـشمـرگـ بانگی قوتابخانـ بندـتـیـکان بـکرـن، تا
باسی بـرگـری لـ کوردستان بـ منداـکانمان بـکـن.

۸ـ پاراستنی ناوبانگی کوردستان، لـ کوردستان و لـ وـاتـانی
هـندـران و لـ بـردـم گـلانی تردا، پـوـیـستـ منداـکانمان و
فـربـکـین، کـ لـ کـسـقبو و نـکـن، گـاـتـ بـ گـلی کوردستان
بـکـن و بـ ناشیرینی ناوی کوردستانی نیشتمانمان بهـنـ.

۹ـ پـوـیـستـ منداـکانمان، لـ کوردستان و لـ هـندـراندا، لـ
بـنـ کوردستانیـکاندا، بـشـداریان پـبـکـین، وـکـ: جـژنی
نـورـز، یادی ئـژـهـکردنی ئـای کوردستان، رـژـی شـهـیدانی
کوردستان، رـژـی دامـزراندنی کـماری کوردستان، یادی کیمیا بارانی
هـبـجـ، رـژـی ئـنـفـالی بـدناو، یادی راپـیـنی باشووری کوردستان،
یادی ساـبـژـی رزگارکردنی شاری کـبانی پاـوان، یا هـر
بـنـیـکی تری کوردستان.

ئاـای کوردستانمان بدـین بـ دـستیـانـو، یا ئـای بـچووک بـ
بـرـکیـانـو هـوـاسـین، یا لـسـر رومـتـکانیان بـ بـیـی تایـبـتی
وـنـی ئـای کوردستان بـکـشین، جوانتریش گـر بـتـو جلی کوردیان
لـبـرـبـکـین. بـشـداریکردنی منداـکانمان لـم بـناندا،
خـشـوـیـستی و هـستی هاوبـستـبوونیان بـ کوردستان شیرینتر و
بـهـزـتر دـکـن.

۱۰ـ گرنگیدانـکی زیـاتـر بـ رـوـسمـی رـژـانی هــکردنی
ئاـای کوردستان لـ قوتابخانـکاندا، کـ بـ فـرمـی رـژـانی
پـنج شـمـای هـمو هـفتـیـک دیاری کراو، پـوـیـستـ لـ کاتی
هــکردنی ئـاکـماندا، مامـستاکان و قوتابییـکان، بـ ئـوـپـی
رـز و شکـداریـو رابوـستن و دـستی راستیان بخـنـ سـر
دـیان و پـکـو و سروودی ئـی رـقبـبـن. ئـاکـمان سیمبولی
کوردستان و مایـی سـرـبـرزی و شانـازیمان.

۱۱ـ دایکان و باوکان و مامـستاکان، دـتـوانن ئـو چـیرـکـ
کوردیان بـ منداـانی کوردستان بخوـنـنـو یا بـگـنـو، کـ بـ
منداـانی کوردستان نووسراون، خـشـوـیـستی و هاوبـستـبوون لـ هـش
و خـیا و دـروونی منداـانی کوردستان شیرینتر دـکـن.

۱۲ـ هاندانی منداـکانمان بـ دـرخـستنی بـهر و تواناکانیان،
بـ ئازادی گوزارشـت لـ ناخی دـروونیان بـکـن. بـ شـعـر و چـیرـک و
پـخـشان، یا بـ وـنـکـشان، دـتـوانن سـز و هـست و رـحـی
خـشـوـیـستی و هاوبـستـبوونیان بـ کوردستان دـرـبـن.

۱۳- پښتو ژبه منداګانمان به وړاندېته پاکه پښتو ژبه وړاندې وړاندې بکېږي، که هېڅکله به وړاندې نه ديدي ګشتيې ګاني کوردستان، له به وړاندې نه ديدي تايېدې ګاني خپلېان به پښتو ژبه وړاندې وړاندې بکېږي. ژمنه ګوزارته له دسېزي و خپلې وړاندې بکېږي کوردستان.

۱۴- پښتو ژبه دايګان و باوګان و مامستاکان، پښتو ژبه نګ و نمونې باشې له دسېزي و خپلې وړاندې و هاوېستې بوونېان به کوردستان. تا منداګانېان و قوتابېيې ګانيان چاوپان له بکېږي. چونکې منداګان زياتر چاوپلېکېږي له وړاندې که ګو له قسې بګرې.

۱۵- منداګانمان و قوتابېيې ګانمان هاندېږي، به خوښېدن و کښکړدن زياتر، چونکې دېچوون و پښکېوتن و سړکېوتنېان له قوتابخانېدا و ګڼېشتنېان به پلې و پښکې و به داهاتوويېکې باش. دېتوان خزمېتي کوردستانې نېشتماني شيرينمان بکېږي. ژمنه ګوزارته به پښکې له دسېزي و خپلې وړاندې بکېږي داهاتوويېکې ګڼېشتېر به کورد و کوردستان.

۱۶- پښتو ژبه له منداګيې و منداګانمان، به ژينګې پارېزي و ژينګې پاکې کوردستان پښتو ژبه ګاني بکېږي. تا بزاني که کوردستانېکې پاک و جوان، هېمې کوردي پاکېخواز.

۱۸- پښتو ژبه کوردي منداګانمان به هېست و رېحې خپلې وړاندې خوشک و برايېتي و خپلېانېان به هاوېستې وړاندې کورد و به هاوکوردستانې. هاوېستې بوونېان به کورد و کوردستان شيرينتر دېکات، هېکېکې ګرنگې به هېستکوردنېان به هاوسېزي و هاوکاري هاوچارې نووسي و به به هېزبووني پښتو ژبه خوشک و برايېتي و هاوېستې وړاندې بکېږي.

پښتو ژبه کوردي منداګانمان به م ناراستې دروستې، به پړپړسيارېتيېکې پښتو ژبه و ګرنگې، له ژمنه ګوزارته خپلېان و قوتابخانې و کښکې ګو و نووسېران و هېر هېموو لايېکمانې.

۱۹- پښتو ژبه زماني شيريني کوريمان لاي منداګانمان شيرينتر بکېږي، چونکې زماني کوردي ګرنگترې کښکېکې له کښکېکې ګرنگې ګاني نه وړاندې بکېږي. هېکې له يېکې ته ګڼېشتنېان. کوردي زماني فېرمې ګوزارشتکوردن و خوښېدن و نووسينمانې.

۲۰- پښتو ژبه فېرمې منداګانمان بکېږي، که رېز له ياساکاني کوردستان و قوتابخانې و له داب و نېريتيې جوانېکاني کوردې واريمان و له به ها پړپړکاني ګڼکېکې مان بګرې. ژمنه ګوزارته به پښکې له دسېزي و رېز و خپلې وړاندې بکېږي کوردستان.

۲۱- ګڼفاريکاني منداګان و کښکې ته له فزيېنې تايېدې ګاني منداګان، رېان هېکې له شيرينترکوردن و قووېترکوردنې خپلې وړاندې

و ههستی نه‌توویی و هاوبه‌سته‌بوون به کوردستان. به داخوه که دا‌شتن و ئاماد‌کردنی به‌رنام و پرگه‌گرام‌کانی که‌نا‌کانی مندا‌ان، لاوازن و وه‌کو په‌ویست نین. زه‌ربه‌ی کارمه‌ند‌کانیان، ناب‌ه‌دن له‌ بواری په‌روه‌رده و ئه‌دب و هونه‌ری مندا‌ان و له‌ هیوا و خواست و ئاره‌زووه‌کانیان. زه‌ر باب‌ته‌ی لاواز و سه‌قه‌ت په‌شکه‌ش ده‌که‌ن. په‌ویسته ئه‌م که‌نا‌ان که‌نتره‌ بکه‌ن و به که‌سانه‌کی شار‌زای بواری په‌روه‌ره و ئه‌دب و جیهانی مندا‌ان بیان سپه‌رن.

۲۲- ئه‌و شان و ئه‌په‌رته و نواندانه‌ی که به تایبه‌تی به مندا‌ان نووسراون و جه‌خت له‌سه‌ر خه‌شه‌ویستی به کوردستانمان ده‌که‌ن، مندا‌ان خه‌شیان ره‌ه‌ سه‌ره‌کیه‌کانی ته‌یاندا ده‌بینن، هه‌کاره‌کی گرنگ به شیرینکردنی خه‌شه‌ویستی و هاوبه‌سته‌بوونی مندا‌ان‌کانمان به کوردستانمان. سه‌ره‌ه‌ی ئه‌وه‌شه‌چا‌ه‌ و خه‌شیان په‌ ده‌به‌خشن.

۲۳- په‌ویسته مندا‌ان له‌ ممللانی و مشتوم و هاوبه‌سته‌بوون به حیزبه‌کان دووربن. ره‌وا نییه له‌ جیاتیه‌ هاوبه‌سته‌بوونیان به کوردستان، به هاوبه‌سته‌بوون به حیزب گه‌شه و په‌روه‌ریان بکه‌ن. له‌ مندا‌ه‌یه‌وه به ئایدوله‌ژیای حیزبه‌یه‌شیان ته‌که‌بدن. زه‌ر به داخوه که زه‌ربه‌ی حیزبه‌کانی باشووری کوردستان، به‌تاوانی و ده‌پاک‌ی و ساوه‌لکه‌یی و خه‌شه‌وایی مندا‌انی کوردیان قه‌وستوونه‌ته و ریکلامیان په‌ده‌که‌ن و له‌ خه‌په‌شان‌کان و له‌ هه‌به‌ژاردنه‌کاندا، به مه‌به‌ستی خه‌یان به کاریان ده‌هه‌نن. ئه‌مانه‌شه‌ تاوانن و ده‌ی ماف‌کانی مندا‌ان و په‌ره‌نسیه‌ ره‌ه‌شتیه‌کانن.

ئه‌مانه‌ و چه‌ندین ره‌گه‌ و شه‌وازی تره‌ه‌ن. به رواندن و شیرینترکردنی ده‌سه‌زی و هه‌سه‌ت و خه‌شه‌ویستی و هاوبه‌سته‌بوونی مندا‌ان‌کانمان به کوردستانی نیشتمانی شیرین و جوانمان. به شانازی کردنی مندا‌ان‌کانمان به‌وه‌ی که ره‌ه‌ی کوردن و کوردستان نیشتمانی په‌ره‌زیان.

ره‌زا شوان/ نه‌رویج